

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodnicząca: Małgorzata Rakowska

Protokolant: Tomasz Skowroński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 czerwca 2025 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 26 maja 2025 r. przez wykonawcę **NODO Sp. z o.o.**

z siedzibą w Lesznie, ul. Gronowska 46, 64-100 Leszno w postępowaniu prowadzonym przez **Powiat Leszczyński - Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie, ul. Plac Kościuszki 4c, 64-100 Leszno**

orzeka:

1. Uwzględnić odwołanie i nakazuje zamawiającemu unieważnienie czynności wezwania wykonawcy **NODO Sp. z o.o.** z siedzibą w Lesznie do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny i wystosowanie do tego wykonawcy prawidłowo sporządzonego wezwania.
2. Kosztami postępowania odwoławczego obciąża **Powiat Leszczyński - Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie, ul. Plac Kościuszki 4c, 64-100 Leszno** i:
 - 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **10 000 zł 00 gr** (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę **NODO Sp. z o.o. z siedzibą w Lesznie, ul. Gronowska 46, 64-100 Leszno** tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę **904 zł 00 gr** (słownie: dziewięćset cztery złote zero groszy) poniesioną przez wykonawcę **NODO Sp. z o.o. z siedzibą w Lesznie, ul. Gronowska 46, 64-100 Leszno** tytułem kosztów dojazdu pełnomocników na posiedzenie i rozprawę.
 - 2.2. zasądza od **Powiatu Leszczyńskiego - Zarządu Dróg Powiatowych w Lesznie, ul. Plac Kościuszki 4c, 64-100 Leszno** na rzecz wykonawcy **NODO Sp. z o.o. z siedzibą w Lesznie, ul. Gronowska 46, 64-100 Leszno** kwotę **10 904 zł 00 gr** (słownie: dziesięć tysięcy dziewięćset cztery złote zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione tytułem wpisu od odwołania i kosztów dojazdu pełnomocników na posiedzenie i rozprawę.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

Uzasadnienie

Zarząd Dróg Powiatowych w Lesznie, zwany dalej „zamawiającym”, działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tj.: z dnia 14 lipca 2023 r., Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”, prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 4755P od m. Wijewo do granicy powiatu leszczyńskiego”.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych z dnia 6 marca 2025 roku pod numerem nr 2025/BZP 00135181/01.

W dniu 26 maja 2025 r. (pismem z tej samej daty) wykonawca **NODO Sp. z o.o.** z siedzibą w Lesznie, zwany dalej „odwołującym”, wniósł odwołanie wobec niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego, podjętej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego polegającej na wezwaniu odwołującego do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, zarzucając zamawiającemu naruszenie art. 226 ust. 1 w zw. z art. 134 ust. 1 pkt 8 i 9 oraz w zw. art. 16 pkt 1 ustawy Pzp i przeprowadzenie procedury wyjaśnienia rażąco niskiej ceny przewidzianej w art. 224 ust. 1 ustawy Pzp z naruszeniem zasady równego traktowania wykonawców poprzez:

- 1) zobowiązanie odwołującego w wezwaniu dotyczącym wyjaśnienia rażąco niskiej ceny do przedłożenia określonych dowodów (dokumentów) mających potwierdzać prawidłowość ustalenia ceny ofertowej, podczas gdy ww. przepis pozostawia wykonawcy swobodę we wskazywaniu dowodów potwierdzających prawidłowość kalkulacji ceny;
- 2) wykorzystanie procedury wyjaśnienia rażąco niskiej ceny do dokonania nieuprawnionej weryfikacji spełniania przez odwołującego warunków udziału w postępowaniu i zobowiązanie odwołującego do przedłożenia podmiotowych środków dowodowych nieprzewidzianych w SWZ;
- 3) wyznaczenie odwołującemu nieodpowiedniego terminu do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie zamawiającemu powtórzenie czynności wezwania odwołującego do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. Nadto odwołujący wniósł o obciążenie zamawiającego kosztami postępowania, zgodnie z zestawieniem kosztów, które zostanie przedłożone na rozprawie.

Odwołujący podał w odwołaniu uzasadnienie do podniesionych zarzutów, w tym przywołując postanowienia SWZ, treść złożonych ofert oraz orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej.

Zamawiający w dniu 25 czerwca 2025 r. złożył „Odpowiedź na odwołanie”, w której wniósł o:

1. oddalenie odwołania w całości,
2. przeprowadzenie dowodu z akt postępowania odwoławczego prowadzonego przed Krajową Izbą Odwoławczą sygn. akt KIO 1556/25 zakończonego wydaniem wyroku z dnia 16 maja 2025r.,
3. zasądzenie na rzecz zamawiającego kosztów postępowania odwoławczego według norm przewidzianych przepisami prawa i zgodnie z fakturą przedstawioną na rozprawie.

Uwzględniając dokumentację z przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym treść ogłoszenia o zamówieniu oraz treść SWZ, złożone oferty, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia i stanowiska stron złożone podczas rozprawy, skład orzekający Izby ustalił i zważył, co następuje:

Izba nie znalazła podstaw do odrzucenia odwołania w związku z tym, iż nie została wypełniona żadna z przesłanek negatywnych, uniemożliwiających merytoryczne rozpoznanie odwołania, wynikających z art. 528 ustawy Pzp.

Izba również stwierdziła, że wypełniono przesłanki istnienia interesu odwołującego w uzyskaniu przedmiotowego zamówienia oraz możliwości poniesienia szkody w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów art. 505 ust. 1 ustawy Pzp.

Izba rozpoznając sprawę uwzględniła akta sprawy odwoławczej, które zgodnie z § 8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą (Dz. U. z 2020 r. poz. 2453) stanowią odwołanie wraz z załącznikami oraz dokumentacją postępowania o udzielenie zamówienia w postaci elektronicznej lub kopia dokumentacji, o której mowa w § 7 ust. 2, a także inne pisma składane w sprawie oraz pisma kierowane przez Izbę lub Prezesa Izby w związku z wniesionym odwołaniem.

Izba uwzględniła także stanowiska złożone ustnie przez strony do protokołu posiedzenia i rozprawy.

Mając na uwadze powyższe skład orzekający Izby merytorycznie rozpoznał złożone odwołanie, uznając że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Izba ustaliła następujący stan faktyczny:

Zamawiający, pismem z dnia 20 maja 2025 r., wezwał odwołującego „w związku z orzeczeniem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 16 maja 2025 roku sygn. akt KIO 1556/25 w nawiązaniu do wyjaśnień rażąco niskiej ceny skierowanych do Zamawiającego w dniu 28 marca 2025 roku (...) wzywam do uzupełnienia przedmiotowych wyjaśnień w następującym zakresie:

1. Na jakiej podstawie biorąc pod uwagę procedurę wyjaśnienia rażąco niskiej ceny Wykonawca odnosi się do budżetu Zamawiającego przeznaczonego na realizację ww zadania na dzień otwarcia ofert, skoro oszacowana wartość zamówienia dokonana w dniu 5 marca 2025 roku na podstawie kosztorysu inwestorskiego robót budowlanych sporządzonego przez autora dokumentacji technicznej przebudowy i modernizacji drogi wynosi ponad 10 500 000,00 zł brutto?
2. Proszę o wskazanie dokładnej listy sprzętu będącego własnością firmy NODO Sp. z o.o., który zamierzacie Państwo zaangażować do realizacji przedmiotowego zadania i odrębnie wyszczególnienie sprzętu, który zostanie wykorzystany do wykonawstwa robót na podstawie umów wynajmu, wypożyczenia, dzierżawy od innych podmiotów. W szczególności proszę o przedstawienie zespołu maszyn będących w posiadaniu firmy NODO Sp. z o.o., które będą zaangażowane w wykonanie robót bitumicznych wraz z przedstawieniem uprawnień operatorów wydanych przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego oraz umów o pracę wszystkich pracowników zaangażowanych w tą specyfikę prac budowlanych. (skraparka do emulsji, urządzenia do oczyszczenia nawierzchni, rozścielacz mas bitumicznych, walce, frezarka).
3. Proszę o wyjaśnienie informacji dotyczącej roli przedsiębiorstwa FUH Jacek Malepszy w realizacji robót budowlanych w kontekście Państwa deklaracji wykonania zadania „...tylko i wyłącznie siłami własnymi bez udziału podwykonawców...”, Deklaracja zawarta w pkt. 4 wyjaśnień ewidentnie wskazuje, że cały zakres robót (bez uwzględniania dostaw materiałów) zostanie wykonany przez firmę NODO Sp. z o.o.
4. Proszę o dokładne wskazanie struktury zatrudnienia Wykonawcy i wyszczególnienie:
 - 1) liczby osób kadry inżynierskiej i kierowniczej Wykonawcy z podaniem informacji na podstawie jakiej umowy realizowany jest przez każdą z nich stosunek pracy (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, umowa kontraktowa, inne),
 - 2) liczby osób kadry robotniczej z podaniem informacji na podstawie jakiej umowy realizowany jest przez każdą z nich stosunek pracy (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, umowa kontraktowa, inne).
5. Proszę o wyszczególnienie ile osób z kadry osobowej Wykonawcy wskazanej w pkt. 4 będzie zaangażowanych w realizację przedmiotu zamówienia, proszę o załączenie do wyjaśnień kopii zanimizowanych umów o pracę tych osób, umów cywilnoprawnych, innych oraz wskazanie w załączonym do oferty kosztorysie ofertowym dokładnych pozycji uwzględniających wynagrodzenie kadry technicznej i inżynierskiej skierowanej ro realizacji zadania.
6. W nawiązaniu do informacji, o której mowa w pkt. 8 wyjaśnień Wykonawcy proszę o dostarczenie szczegółowego (tygodniowego) harmonogramu realizacji robót potwierdzającego fakt możliwości skrócenia wykonania zadania do 4 – 5 miesięcy z podziałem na odcinki drogi na których będą realizowane roboty w poszczególnych tygodniach oraz rodzaje robót (roboty brukarskie, roboty branży sanitarnej, rozbiórka istniejącej nawierzchni, konstrukcja drogi, wykonanie poszczególnych warstw bitumicznych, montaż oznakowania pionowego, wykonania oznakowania poziomego, wykonanie elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego).
7. Proszę o dostarczenie kosztorysów ofertowych, które zostały przedłożone innym Zamawiającym w ramach złożonych ofert przetargowych na realizację podobnego typu robót, w tym kontraktów realizowanych dla Miasta Leszna, na które powołujecie się Państwo w pkt. 9 wyjaśnień (kosztorysy należy dostarczyć w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez tych zamawiających, do których Wykonawca złożył oferty

przetargowe). Ponadto proszę o dokładne wskazanie w tych kosztorysach pozycji tożsamy z kosztorysem ofertowym stanowiącym załącznik do oferty przedłożonej w ramach niniejszego postępowania.

8. W jaki sposób planujecie Państwo prowadzić badania i pomiary kontrolne nawierzchni bitumicznej zgodnie z SST (zawartość lepiszcza w MMA, uziarnienie MM, zawartość wolnych przestrzeni oraz wskaźnik zagęszczenia warstwy, wytrzymałość na ścinanie połączeń międzywarstwowych). Czy posiadacie laboratorium drogowe czy będziecie korzystać z usług laboratorium zewnętrznego?

9. Czy Wykonawca posiada środki techniczne oraz kadrę inżynierską do wykonania podbudowy MCE (opracowania recepty laboratoryjnej mieszanki MCE, zespołu maszyn do wykonania warstwy metodą „in situ” lub w wytwórni mobilnej). Proszę przedstawić dokładną kalkulację cenową wykonania zł/m².

10. Proszę przedstawić szczegółową kalkulację cen jednostkowych wykonania 1 m² poniższych nawierzchni bitumicznych:

- a. Warstwa ścieralna AC 11S, grubości po zagęszczeniu 4 cm,
- b. Warstwa wiążąca AC 16W, grubości po zagęszczeniu 5 cm,
- c. Podbudowy AC 22P, grubości po zagęszczeniu 7 cm,

Kalkulacja uwzględni cenę zakupu MMA, transportu w miejsce wbudowania oraz koszt wbudowania mieszanki w warstwę.

11. Czy Wykonawca dokonał wizji w terenie zgodnie z pkt. 4 SWZ? Czy dokonując wyceny oferty uwzględnił cały zakres robót budowlanych niezbędnych do kompleksowego wykonania zadania mając na względzie orientacyjny charakter przedmiaru robót i wynagrodzenie ryczałtowe.

Wyjaśnienia w formie elektronicznej należy złożyć w terminie do dnia 27.05.2025 r., (...).”.

Czynność tę zakwestionował odwołujący, wnosząc odwołanie w dniu 26 maja 2025 r.

Mając na uwadze powyższe Izba zważyła, co następuje:

Art. 224 ust. 1 ustawy Pzp stanowi, że „Jeżeli zaofferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.”.

Niewątpliwym jest, że Zamawiający po otrzymaniu wyjaśnień musi dokonać ich rzetelnej oceny. Ponowne wezwanie do wyjaśnień rażąco niskiej ceny jest możliwe wówczas, jeżeli już pierwsze wyjaśnienia są rzetelne. Zamawiający może bowiem wystosować do wykonawcy kolejne wezwanie do wyjaśnień, ale tylko wtedy, gdy wzywa tego wykonawcę do wyjaśnienia jakiś nowych wątpliwości bądź też doprecyzowania pewnych kwestii. Istotne jest przy tym aby wyjaśnienia, które zostały złożone w odpowiedzi na pierwsze wezwanie były konkretne, przekonujące, spójne i logiczne oraz poparte złożonymi dowodami.

W niniejszym stanie faktycznym zamawiający – na co wskazała Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 16 maja 2025 r. w sprawie o sygn. akt KIO 1556/25 – zbyt ogólnie sformułował treść pierwszego wezwania, wskazując m.in., że „Duże wątpliwości u zamawiającego budziło wskazanie w wyjaśnieniach terminu na 4-5 miesięcy, czego wykonawca nie udokumentował chociażby zasobem kadrowym czy też zasobem sprzętowym pozwalającym w całości zrealizować zadanie. Izba wskazuje, że zamawiający takich wymogów nie sprecyzował w wezwaniu i jeżeli jego oczekiwaniem było przedstawienie konkretnych danych, które nie były ujęte w ofercie, to informację o tym powinien przekazać w wezwaniu lub wystąpić o dodatkowe wyjaśnienia. Zamawiający pominął dowód w postaci oferty mas bitumicznych przygotowanej dla wykonawcy przed terminem składania ofert i ocenił wyjaśnienia odnosząc je do wyceny drugiego wykonawcy w tym postępowaniu.”.

W konsekwencji powyższego zamawiający skierował do odwołującego, co do którego unieważnił czynność odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp, wezwanie do uzupełnienia wyjaśnień udzielonych w odpowiedzi na wezwania z dnia 24 marca 2025 r. Pytania te odnoszą się w pewnym zakresie do treści wyjaśnień odwołującego z dnia 28 marca 2025 r. i faktycznie są związane z ceną oferty. Jednak część z tych pytań – jak słusznie wskazał odwołujący – wykracza poza zakres wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny.

I tak w punkcie pierwszym odpowiedzi na wezwanie z dnia 24 marca 2025 r. odwołujący podał m.in., że „nasza oferta jest wyższa niż budżet zamawiającego do przeznaczenia na ww. zadanie”. Stąd też nie dziwi pytanie zamawiającego zawarte w piśmie z dnia 20 maja 2025 r. o doprecyzowanie tej odpowiedzi. Poza zasygnalizowaniem tej okoliczności odwołujący nie przedstawił bowiem żadnego stanowiska i żadnych argumentów w tym zakresie. Nie wiadomo więc jak to ma się do zaofferowanej przez niego ceny oferty. Nie wiadomo nawet czego odpowiedź odwołującego dotyczyła.

Punkt 2 wezwania powinien być przeredagowany. Zamawiający, co jest niewątpliwie, ma prawo żądać wyjaśnień rażąco niskiej ceny. Niemniej jednak w kontekście takiego wezwania nie może żądać przedstawiania informacji, które takie żądanie czynią wprost niezgodnym z tym na sam co wskazuje w SWZ. Tym bardziej, że oświadczenie o zatrudnieniu o określonej kategorii osób ma być przedstawione dopiero na etapie podpisania umowy. Umowy o pracę na tym etapie postępowania mają tylko i wyłącznie wykazać prawidłowość skalkulowania kosztów pracy. A więc tylko pod tym kątem (kosztów pracy) to wezwanie może być zredagowane. Zamawiający może więc żądać przedstawienia dowodów potwierdzających dany koszt. Nie może natomiast żądać przedłożenia uprawnień tych osób.

Jeśli chodzi o sprzęt kwestia ta wiąże się z kolejnym pytaniem (pytaniem nr 3). Wobec tego podkreślić jeszcze raz należy, że podstawą wszelkich pytań wezwania z dnia 20 maja 2025 r. była odpowiedź udzielona przez odwołującego na

wcześniejsze wezwanie. Część z tych pytań (wezwania z dnia 20 maja 2025 r.,) odnosiła się więc wprost do tego co sam odwołujący napisał w odpowiedzi na wcześniejsze wezwanie. Ich szczegółowość dotyczyła więc ceny jego oferty (*niższej o 37,85% od wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług*), która wiązała się także z deklarowanym przez tego wykonawcę znacznie krótszym terminem realizacji przedmiotowego kontraktu, który miałby wynieść 4-5 miesięcy, wobec wymaganego w SWZ terminu „do 6 miesięcy od dnia podpisania umowy” i zależnością między skróconym terminem realizacji zamówienia i jego wpływem na cenę oferty.

Zadane pytania powinny więc wiązać się z tym co sam wykonawca podał, udzielając odpowiedzi na pytania zamawiającego. Z jednej strony odwołujący wskazywał bowiem na brak podwykonawców (odwołujący oświadczył, że „całość inwestycji tylko i wyłącznie wykona siłami własnymi bez udziału podwykonawców poza zakupem odpowiednich materiałów”), z drugiej zaś przedstawił informację o korzystaniu z „potencjału sprzętowo – transportowego” innego podmiotu, na dowód czego przedstawił umowę o współpracy zawartą w dniu 17 marca 2025 r., a więc przed terminem składania ofert, w treści której oświadczył, że został wybrany do realizacji przedmiotowego zamówienia. Nie wykazał przy tym jak ta okoliczność (możliwość skorzystania ze sprzętu innego podmiotu) wpłynęła na cenę oferty. Nie wynika z nich bowiem ile sprzętu posiada sam odwołujący i ilu jego pracowników różnych szczebli (kadry inżynierskiej i kierowniczej, robotników) zostanie zaangażowanych w realizację tego zamówienia, jakie to będą koszty i jak wpłyną na obniżenie ceny oferty z tak skróconym okresem jej realizacji bo tylko w tym zakresie zamawiający mógł żądać wyjaśnień. Zgodność z przepisami dotyczącymi kosztów pracy może bowiem dotyczyć wyłącznie tych kosztów, które będą związane z realizacją tego konkretnego zamówienia. Wobec tego zamawiający może oczekiwać, zwłaszcza że w załączeniu do już udzielonych wyjaśnień przedłożył wykazy sprzętu, że wykonawca uściśli ile i jakiego sprzętu własnego użyje do realizacji tego zamówienia a ile i jakiego będzie sprzętu innego wykonawcy, i jak to przełoży się na cenę jego oferty, która jest ofertą najniższą cenowo, jak również ofertą niższą o 37,85% od wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług.

Z kolei pytanie 4 wezwania żądające przedstawienia przez wykonawcę „struktury zatrudnienia wykonawcy i wyszczególnienia” „liczby osób kadry inżynierskiej i kierowniczej wykonawcy oraz osób kadry robotniczej” z podaniem informacji na podstawie jakiej umowy realizowany jest przez każdą z nich stosunek pracy jest nieuprawnione. Tym bardziej, że SWZ w rozdziale II pkt 4.2.2. – jak wskazał odwołujący - wymaga złożenia jedynie oświadczenia o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wskazanych w SWZ osób, przy czym dopiero w dniu podpisania umowy.

Zamawiający może natomiast żądać wyjaśnień w zakresie kosztów zatrudnienia osób skierowanych do realizacji tego zamówienia i wykazania tej okoliczności dowodami (umowami o pracę bo na to wskazywał wykonawca w złożonych już wyjaśnieniach) Nie ma jednak powodu badania całej struktury zatrudnienia w firmie wykonawcy. Co więcej, jak przyznał zamawiający, to wykonawca decyduje o tym jakie dowody na wyjaśnianą okoliczność przedstawi. Tak więc pytanie 5 w ten sposób powinno być sformułowane z uwzględnieniem wskazanych wyżej postanowień SWZ.

Pytanie 6 dotyczące harmonogramu realizacji robót z podziałem na odcinki dróg, które mają być realizowane w poszczególnych tygodniach jest także nieuprawnione. Zamawiający może żądać jedynie wyjaśnienia a więc wykazania jaki wpływ na cenę ofert ma przewidywany przez wykonawcę skrócony okres realizacji zamówienia. Nie oznacza to jednak, że taki harmonogram zobowiązany jest przedstawić, przy czym to wykonawca ma wykazać, że sytuacja ta (skrócenie czasu realizacji zamówienia) ma wpływ na obniżenie ceny oferty bo taka sytuacja w tym stanie faktycznym ma miejsce. Tym bardziej, że oferta wykonawcy jest niższa o ponad 30% od wartości szacunkowej zamówienia wobec czego odwołujący także tę okoliczność powinien potwierdzić dowodami. To przecież sam wykonawca wskazał, że „skrócenie czasu realizacji ma niewątpliwie wpływ na ograniczenie kosztów bezpośrednich i pośrednich”. Wobec tego powinien to wyjaśnić.

Zamawiający nie może także żądać kosztorysów przedłożonych przez wykonawcę w innych postępowaniach i potwierdzonych przez innych zamawiających (pytanie 7) a jedynie wykazania przez wykonawcę, że zastosowane przez niego ceny w innych postępowaniach (pozycjach kosztorysowych) są porównywalne i tylko na tę okoliczność wykonawca powinien przedstawić dowody. A więc wykazać, że przewidziane przez niego w tym postępowaniu ceny jednostkowe są porównywalne z cenami wskazanymi przez niego dla innych obecnie realizowanych kontraktów. Pytanie to powinno więc zostać preredagowane.

Także pytanie 8 należy preredagować. Jeśli więc zamawiający ma wątpliwości czy koszty badania i pomiarów kontrolnych nawierzchni bitumicznej zgodnie z SST, zostały przez wykonawcę uwzględnione w cenie oferty to może zapytać czy koszt ten został uwzględniony, w jakiej wysokości, względnie jak on został skalkulowany.

Pytania 9 i 10 są jak najbardziej prawidłowo postawione. Zamawiający ma prawo oczekiwać przedstawienia mu kalkulacji ceny.

Z kolei pytanie o to czy wykonawca dokonał wizji lokalnej nie jest pytaniem dotyczącym sposobu kalkulacji ceny. Dlatego też tylko ta część pytania 11, która dotyczy wizji lokalnej powinna być usunięta. Zamawiający ma natomiast prawo zapytać czy wyciszając cenę wykonawca uwzględnił cały zakres robót.

Izba stwierdziła naruszenie przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp wskazanych przez odwołującego w treści wniesionego odwołania.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku, na podstawie art. 574 ustawy Prawo zamówień publicznych (tj.: z dnia 14 lipca 2023 r., Dz. U. z 2023 r., poz. 1605) oraz w oparciu o przepisy § 7 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz.U. z 2020 r., poz. 2437).

Przewodnicząca: